

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ПРВ КВАРТАЛ, 2018 ГОДИНА

април 2018 година

Содржина

1.	Резиме на резултатите	2
2.	Кредити на претпријатијата	2
2.1	Услови за кредитирање	2
2.2	Побарувачка на кредити	6
3.	Кредити на домаќинствата	9
3.1	Услови за кредитирање	9
3.2	Побарувачка на кредити	14
4.	Резултати од поединечните прашања	17
4.1	Кредити на претпријатијата	17
4.2	Кредити на домаќинствата	23

1. Резиме на резултатите¹

Кредити на претпријатијата

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови, со речиси иста динамика како и во претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративни кредити, со сличен интензитет како и во претходната анкета.
- Очекувања за вториот квартал на 2018 година: натамошно нето-олеснување на кредитните услови и раст на побарувачката на корпоративните кредити на нето-основа.

Кредити на домаќинствата

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови, но послабо во споредба со претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: нето-намалување на побарувачката на вкупните кредити на домаќинствата, наспроти нето-зголемувањето во претходната анкета.
- Очекувања за вториот квартал на 2018 година: натамошно нето-олеснување на кредитните услови и очекувања за нето-зголемување на побарувачката на кредити.

2. Кредити на претпријатијата

2.1 Услови за кредитирање

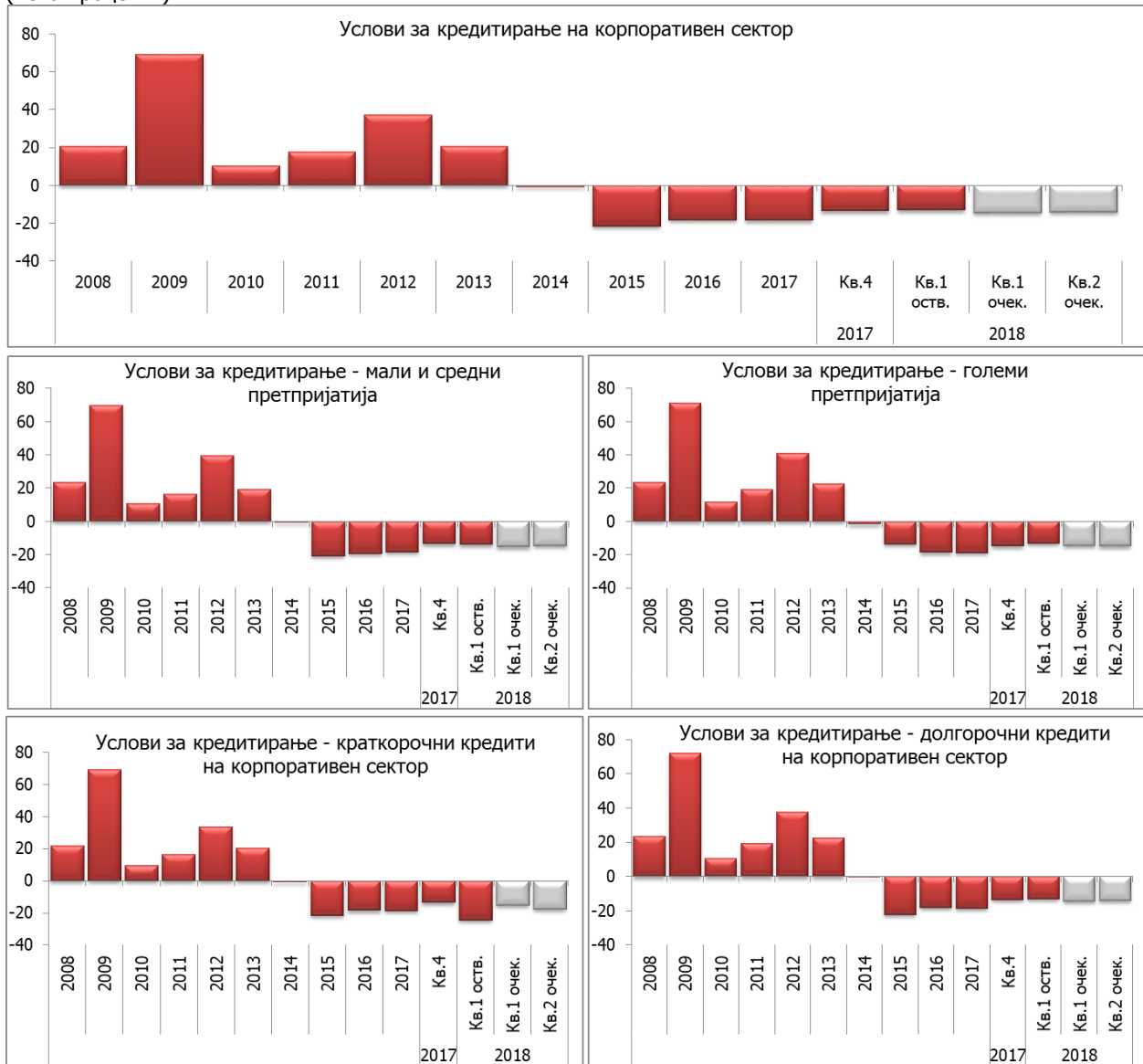
Во првиот квартал на 2018 година се забележува натамошно нето-олеснување на вкупните услови за одобрување корпоративни кредити, со сличен интензитет како во претходниот квартал. Погolem дел од банките и натаму укажуваат на непроменети кредитни услови при одобрувањето кредити на претпријатијата. Нето-олеснувањето на условите за кредитирање на претпријатијата во првото тримесечје од годината не отстапува во голема мера од очекувањата на банките дадени во претходната анкета. За вториот квартал од 2018 година, банките упатуваат на натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови за одобрување корпоративни кредити со речиси идентична динамика како и во претходната анкета.

---

¹ Со Анкетата се опфатени 14 банки и сите банки доставија одговори. Методологијата на Анкетата за кредитната активност е претставена во посебен прилог којшто може да се најде на следнава врска: [Методологија на анкетата за кредитната активност](#)

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

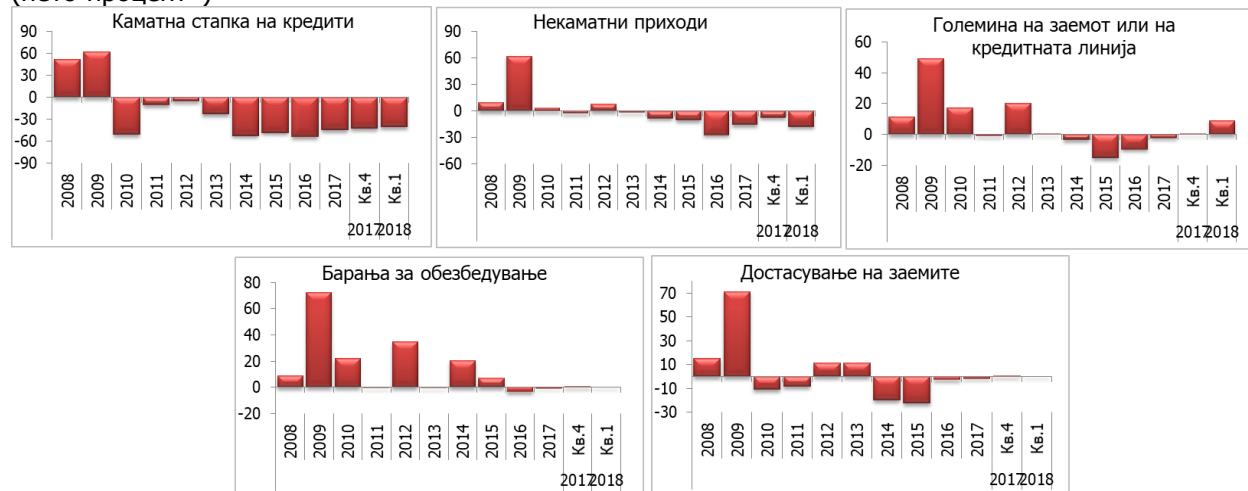

*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Од аспект на поединечните услови, оценетото нето-олеснување на кредитните услови за корпоративниот сектор во првото тримесечје од 2018 година и натаму во најголем дел произлегува од каматната стапка на кредитите. Исто така, во оваа анкета се забележува поизразено олеснување и на условите поврзани со некаматните приходи. Во однос на останатите услови за кредитирање на корпоративниот сектор, забележливо е дека големината на заемот или кредитната линија придонесува за заострување на кредитните услови, додека барањата за обезбедување и достасувањето на заемите се релативно непроменети.

Графикон 2

Промена на поединечните услови за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

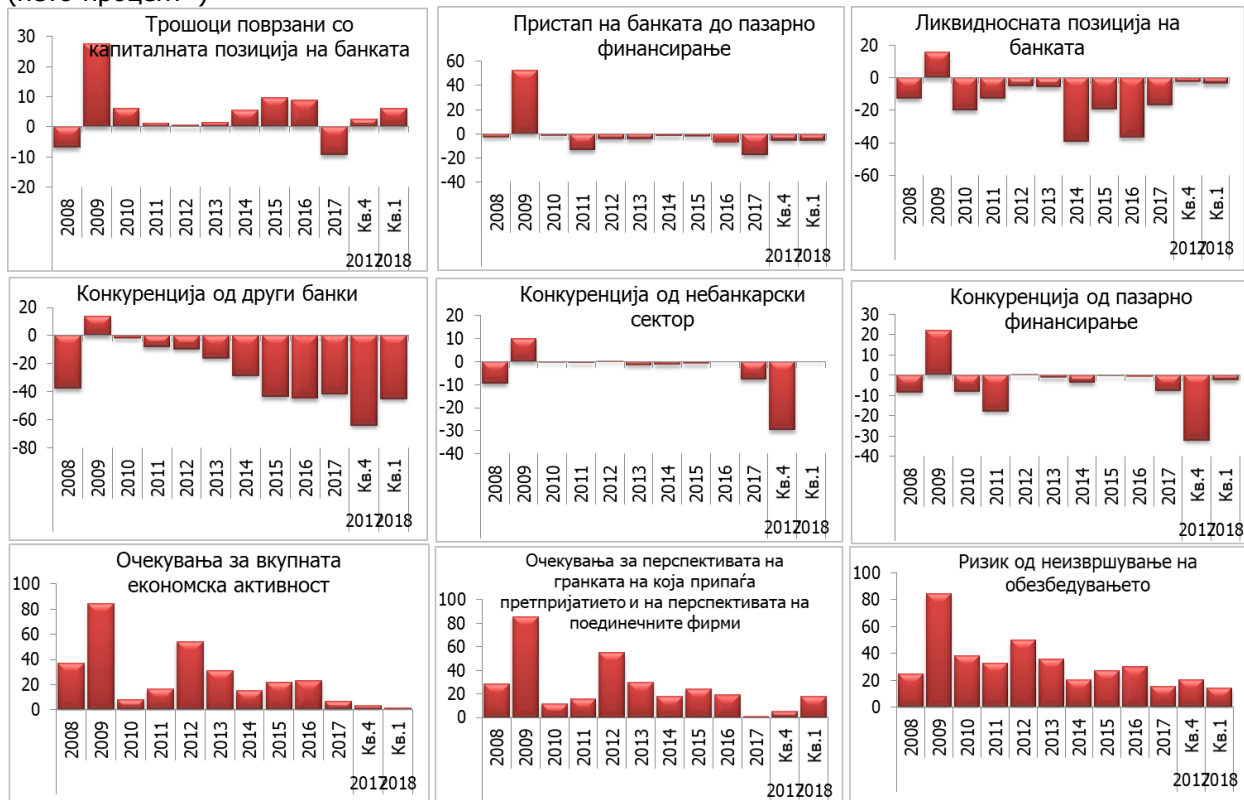
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на дестимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на стимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор.

Според одговорите од банките, во првото тримесечје на 2018 година факторите од групата „притисок од конкуренцијата²“ и понатаму придонесуваат за олеснување на кредитните услови, но со помала јачина во споредба со претходната анкета. Кај факторите од групата „трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојбата“, одговорите на банките упатуваат на нивен придонес за затегнување на кредитните услови, додека кај пристапот на банките до пазарното финансирање и ликвидносната позиција на банките не се забележуваат позначителни промени во споредба со претходната анкета. Во рамки на факторите од групата „согледувања за ризикот“, поголем дел од банките оценуваат дека очекувањата за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми придонесуваат кон заострување на условите за корпоративно кредитирање. Во оваа група, ризикот од неизвршувањето на обезбедувањето, исто така, придонесува кон заострување на условите за кредитирање на претпријатијата, но во помала мера во споредба со претходната анкета. Очекувањата за вкупната економска активност, според согледувањата на банките, придонесуваат за заострување на кредитните услови, но со послаба јачина во споредба со претходната анкета.

² Конкуренцијата од другите банки, конкуренцијата од небанкарскиот сектор и конкуренцијата од пазарното финансирање.

Графикон 3

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

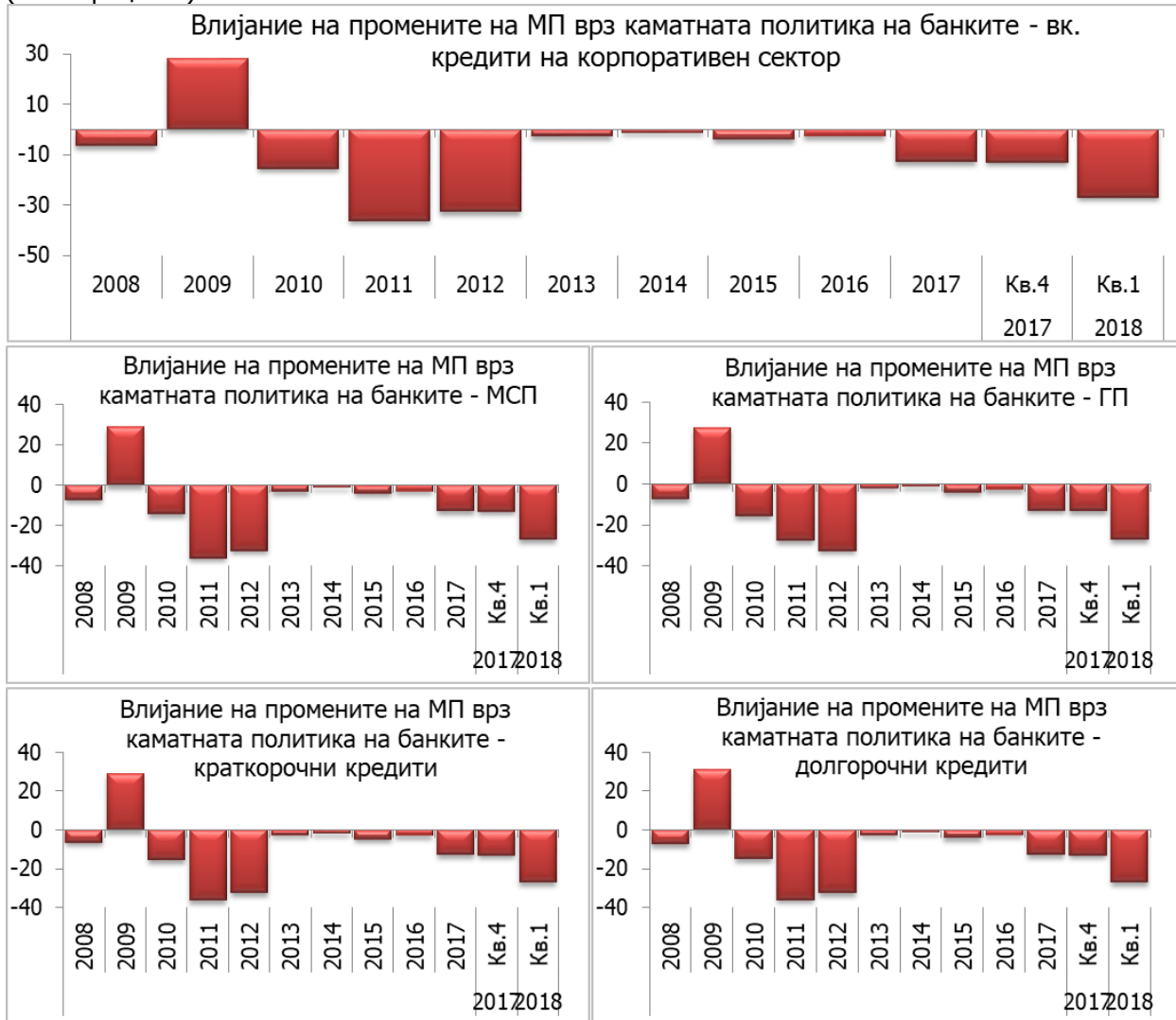

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „-“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Во однос на делувањето на монетарната политика врз условите за кредитирање на корпоративниот сектор, најголемиот дел од банките, односно 70,6% (82,7% во претходната анкета) укажуваат на „незначително влијание“, додека процентот на банки коишто одговориле дека монетарната политика делумно влијае врз нивната политика на одредување на каматните стапки е намален од околу 4% во претходната анкета на 2,5%. Според тековната анкета, 27,0% од банките оценуваат дека промените на монетарната политика „не влијаат“ врз нивната каматна политика при одобрувањето на корпоративните кредити (13% во претходната анкета).

Графикон 4

Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

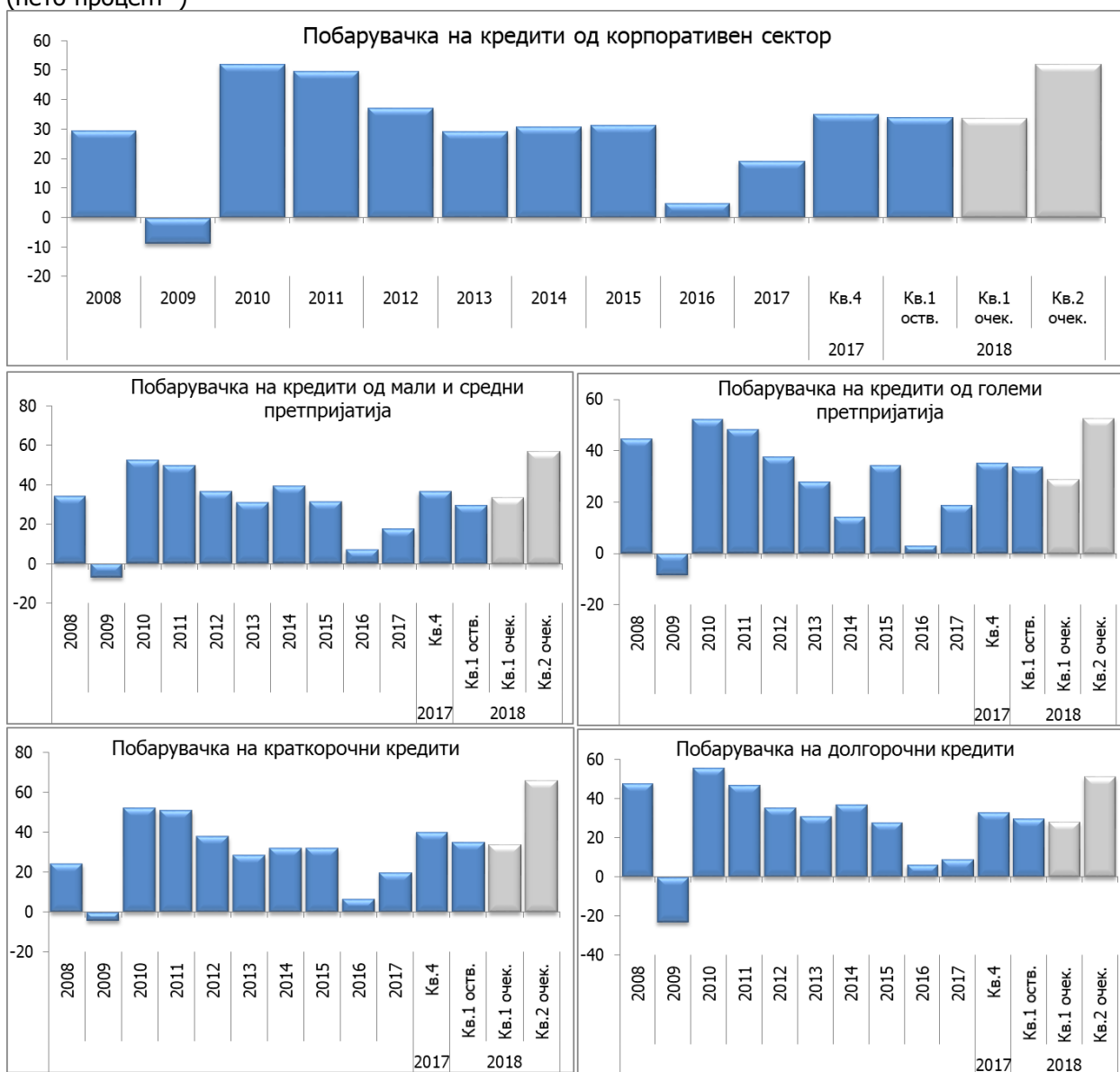
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“. Позитивниот нето-процент укажува на значително влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика на банките при кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува дека промените на монетарната политика немаат влијание врз каматната политика на банките при кредитирање на корпоративниот сектор.

2.2 Побарувачка на кредити

Во првото тримесечје на 2018 година, се забележува нето-зголемување на вкупната побарувачка на корпоративни кредити, со слична динамика како и во претходната анкета. Зголемувањето на побарувачката за кредити кај корпоративниот сектор во првиот квартал на нето-основа е во согласност со очекувањата на банките дадени во минатата анкета. За наредните три месеци, банките укажуваат на натамошен раст на вкупната побарувачка, но посилно во однос на очекувањата од претходната анкета.

Графикон 5

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

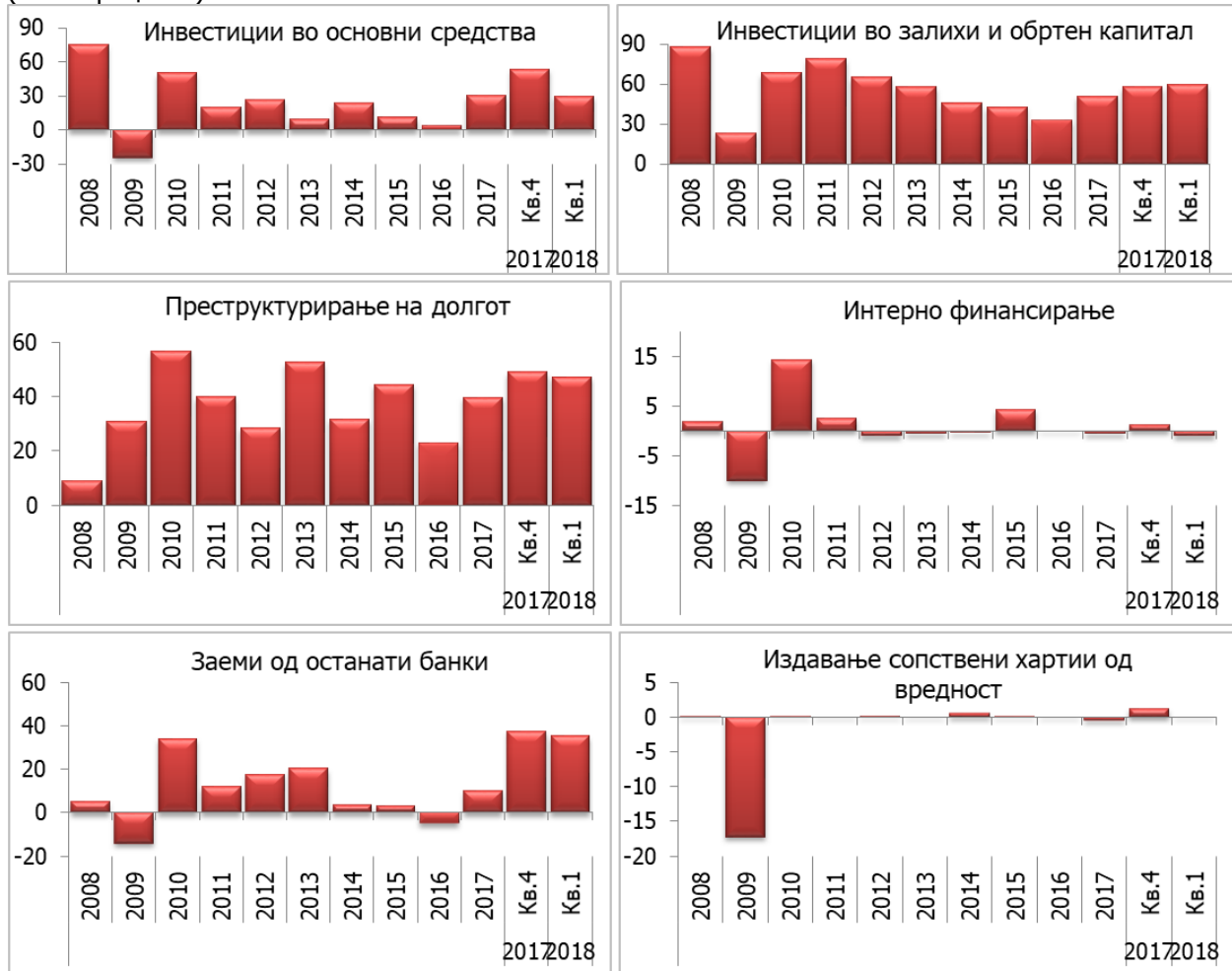
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката за кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката за кредити.

Анализирано од аспект на факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, според тековната анкета, факторите од групата „потреби од финансирање“, односно инвестициите во основни средства, инвестициите во залихи и обртен капитал и реструктурирањето на долгот и понатаму придонесуваат за зголемување на побарувачката на кредити. Притоа, со исклучок на инвестициите во основни средства, чиешто стимулативно влијание е нешто помало, кај останатите фактори не се забележуваат значителни промени во споредба со минатата анкета.

Графикон 6

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на влијание на факторот

врз зголемување на побарувачката за кредити на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз намалување на побарувачката за кредити на корпоративниот сектор.

3. Кредити на домаќинствата

3.1 Услови за кредитирање

Во првиот квартал на 2018 година, кај кредитите на домаќинствата се забележува натамошно нето-олеснување на вкупните услови за одобрување кредити, но со послаба динамика во споредба со претходната анкета. Ваквата промена е резултат на послабото нето-олеснување на кредитните услови и кај потрошувачките кредити и кај станбените кредити. Сепак, поголем дел од банките и натаму упатуваат на непроменети кредитни услови при одобрувањето кредити на домаќинствата. Оствареното нето-олеснување на кредитните услови е во согласност со очекувањата дадени во претходната анкета, но е послабо. Очекувањата за вториот квартал од 2018 година придонесуваат за натамошно нето-олеснување на кредитните услови.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрувањето кредити на домаќинствата (нето-процент*)

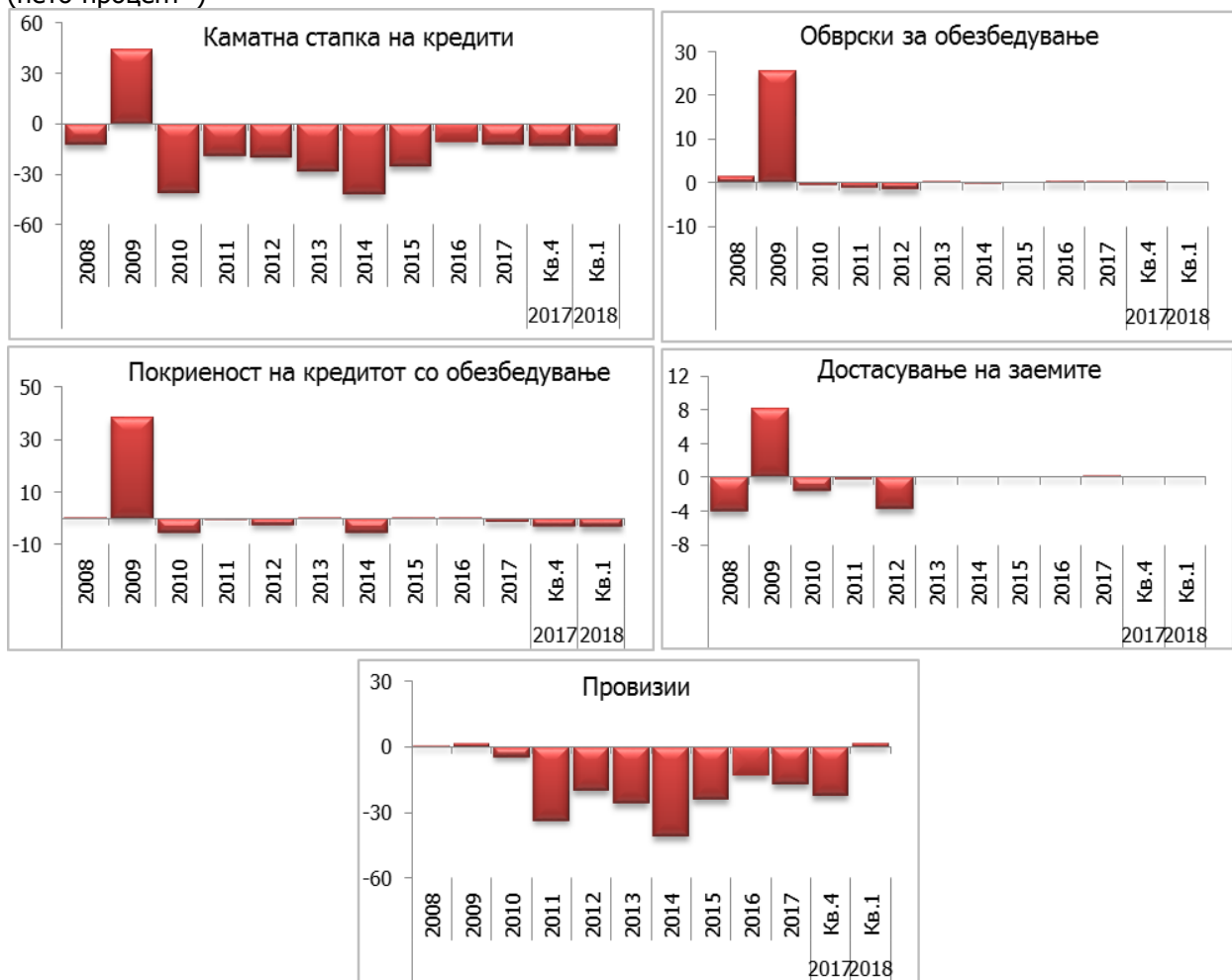

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Од аспект на поединечните кредитни услови, кај каматната стапка кај двата типа кредити наменети за домаќинствата во првиот квартал се забележува натамошно нето-олеснување, коешто е малку поизразено кај потрошувачките кредити. Сепак, најголем процент од банките укажуваат на непроменета каматна стапка и кај станбените и кај потрошувачките кредити. Поголема промена во однос на претходната анкета се забележува кај провизиите на станбените кредити, коишто по подолг период на нето-олеснување, во првиот квартал на 2018 година минимално се заострени, на нето-основа.

Во однос на потрошувачките кредити, кај некаматните приходи се забележува нето-олеснување, но послабо во споредба со претходната анкета, при истовремено посилно нето-олеснување на категоријата достасување на заемите кај потрошувачките кредити. Кај останатите кредитни услови не се забележуваат позначителни промени во однос на претходната анкета.

Графикон 8
Поединечни кредитни услови при одобрување на станбените кредити
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување станбени кредити на населението, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување станбени кредити на населението.

Графикон 9

Поединечни кредитни услови при одобрување на потрошувачките кредити
(нето-процент*)

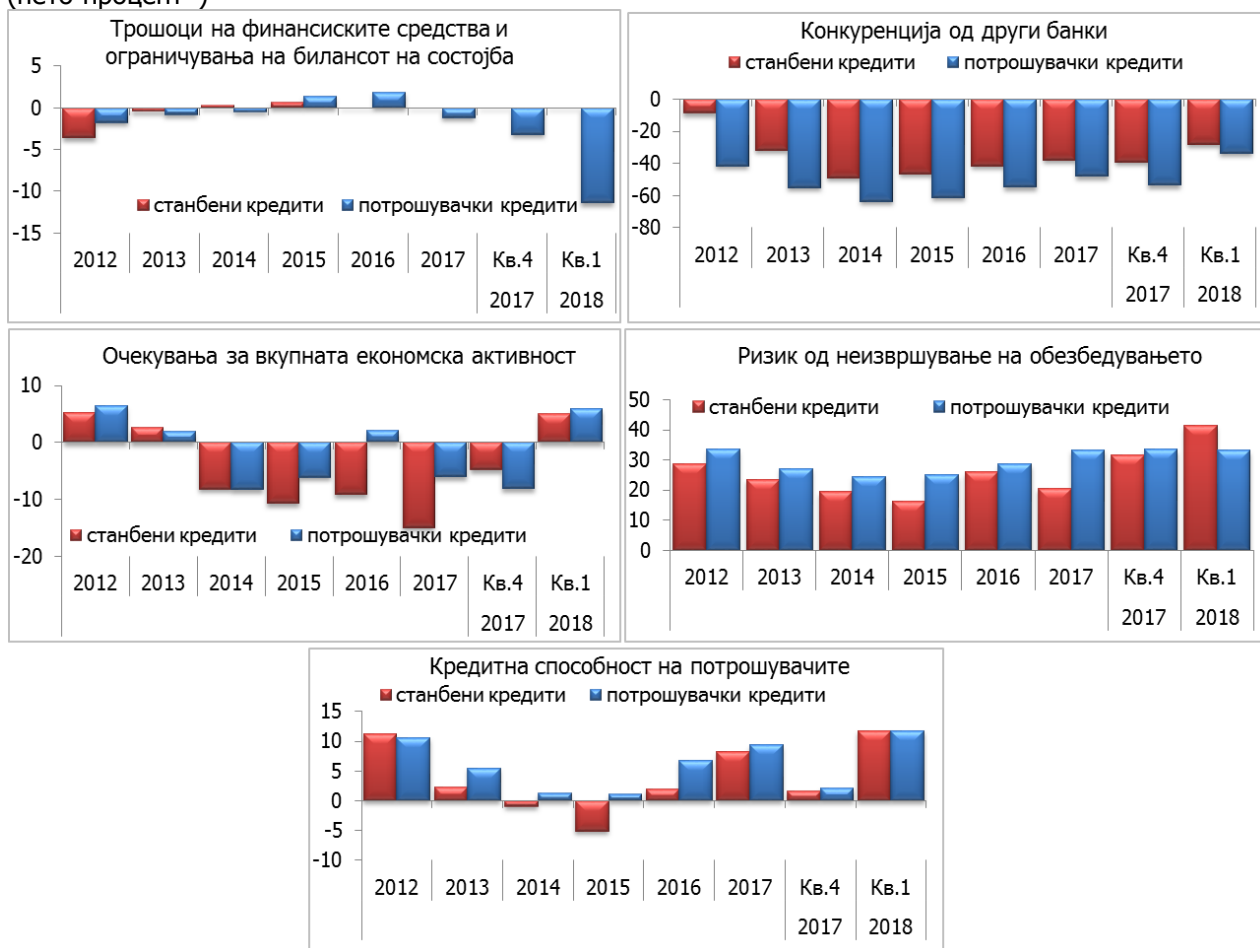

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата.

Од факторите коишто предизвикуваат промена на условите за одобрување кредити, конкуренцијата од другите банки и натаму е фактор со најизразено делување врз нето-олеснување на условите за одобрување на двата типа кредити на домаќинствата, но послабо во споредба со претходната анкета. За нето-олеснување на условите за одобрување кредити придонесуваат и трошоците на финансиските средства и ограничувањата на билансот на состојба, но посилно кај потрошувачките кредити во однос на претходната анкета. Што се однесува до останатите услови, ризикот од неизвршување на обезбедувањето и понатаму е главен фактор којшто предизвикува нето-заострување на условите при одобрување кредити на домаќинствата. Кредитната способност на потрошувачите исто така е фактор којшто придонесува на овој начин, со значително поголем придонес во однос на претходната анкета, додека факторот „очекувања за вкупната економска активност“, за разлика од претходната анкета, во првиот квартал придонесува кон умерено нето-заострување на кредитните услови.

Графикон 10

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените и потрошувачките кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Од аспект на влијанието на промените во монетарната политика врз каматната политика на банките при одобрувањето кредити, во првото тримесечје на 2018 година е зголемен процентот на банките коишто одговориле дека промените на монетарната политика не влијаат врз нивната политика на одредување на каматните стапки. Притоа, и понатаму најголем дел од банките (79%) упатуваат на „незначително влијание на монетарната политика“ врз каматната политика при одобрување кредити на домаќинствата. Слично како и во претходната анкета, околу 17% од банките укажуваат дека промените на монетарната политика „не влијаат“ врз нивната политика на одредување на каматните стапки, додека учеството на банките коишто одговориле дека монетарната политика „делумно влијае“ врз нивната политика на одредување на каматните стапки е намалено од околу 12% во претходната анкета на 3,6%.

Графикон 11

Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на домаќинствата (нето-процент*)

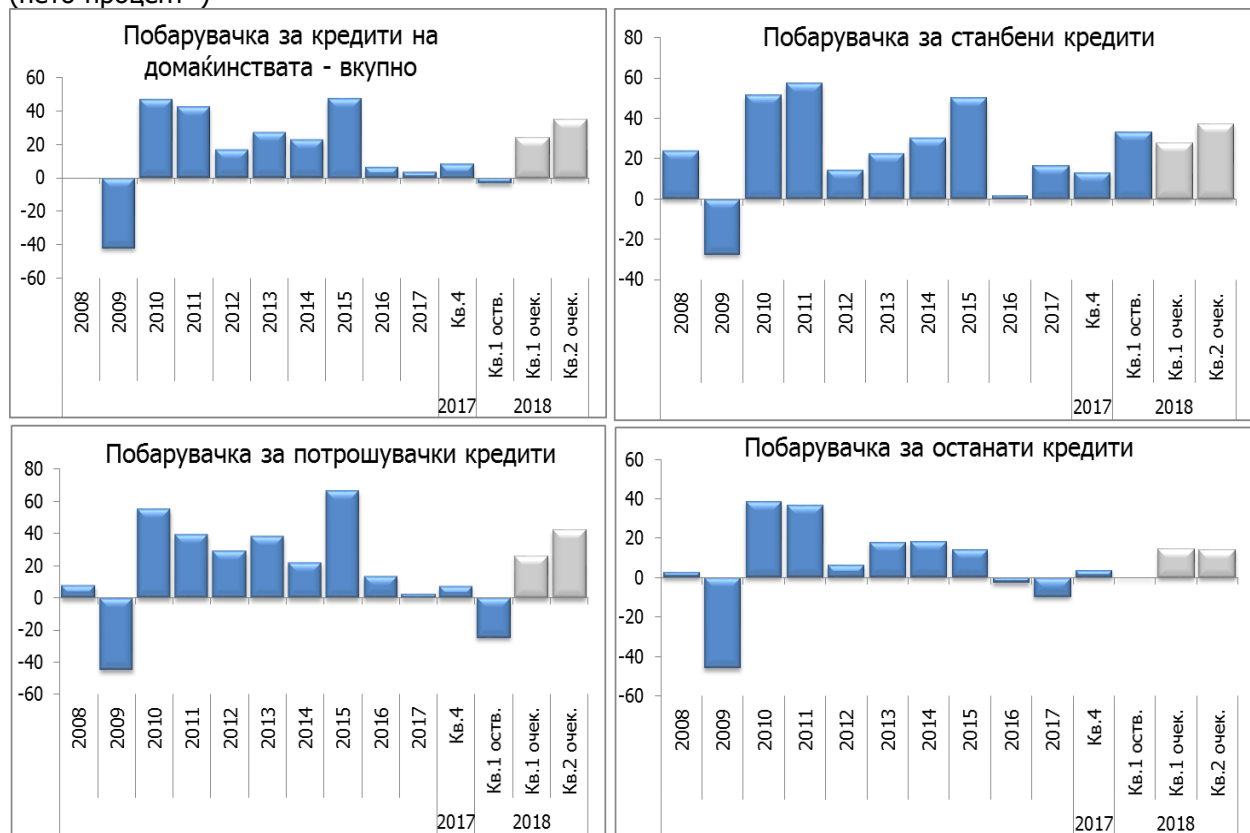
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“. Позитивниот нето-процент укажува на значително влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика на банките при кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува дека промените на монетарната политика немаат влијание врз каматната политика на банките при кредитирање на домаќинствата.

3.2 Побарувачка на кредити

Во првиот квартал на 2018 година банките укажуваат на нето-намалување на побарувачката за кредити кај секторот „домаќинства“, наспроти нето-зголемувањето во претходната анкета. Оценетото намалување на побарувачката на нето-основа произлегува од поголемиот процент на банки коишто укажале на намалена кредитна побарувачка за потрошувачки и останати кредити, при нето-зголемување на побарувачката за станбени кредити. Притоа, кај станбените кредити, исто како и во претходната анкета, ниту една банка не укажува на намалена побарувачка. Сепак, и натаму најголем процент на банките (околу 72%) укажуваат на непроменета побарувачка на кредити од страна на домаќинствата. Нето-намалувањето на побарувачката за кредити кај секторот „домаќинства“ во првиот квартал не е во согласност со очекувањата на банките дадени во претходната анкета. За вториот квартал од 2018 година, банките очекуваат натамошно нето-зголемување на побарувачката за станбени и потрошувачки кредити.

Графикон 12

Промена на побарувачката на кредити од страна на домаќинствата (нето-процент*)

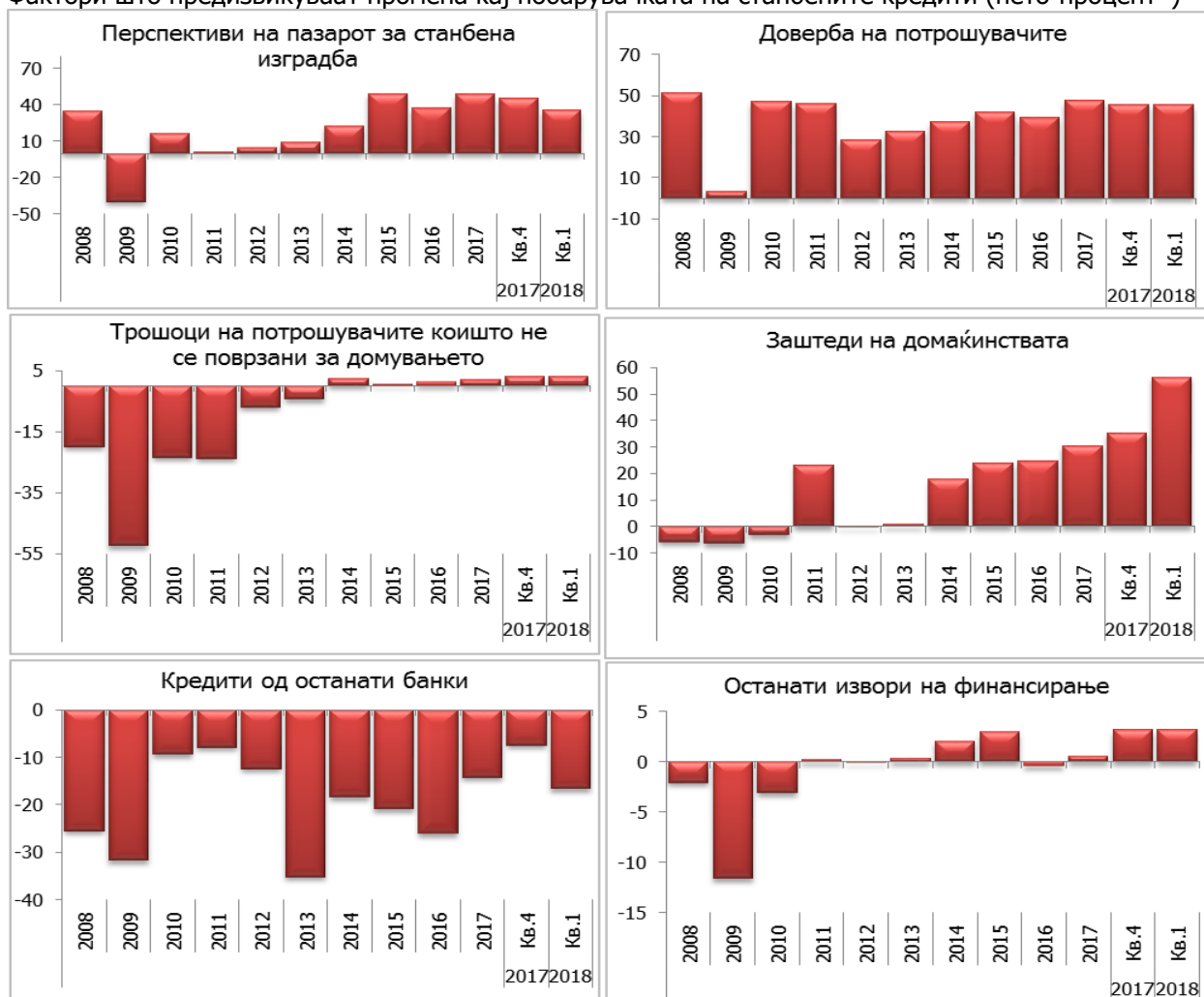
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката за кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката за кредити.

Што се однесува до факторите коишто делуваат врз побарувачката за станбените кредити, кај заштедите на домаќинствата се забележува значително поместување,

поточно стимулативно влијание врз побарувачката за станбени кредити. Од останатите фактори, исто влијание имаат и довербата на потрошувачите и перспективите на пазарот за станбена изградба, додека кредитите од останатите банки придонесуваат за намалување на побарувачката за станбени кредити, со поголема јачина во споредба со претходниот квартал. Кај потрошувачките кредити, оценетото нето-намалување на побарувачката во најголем дел произлегува од трошоците за трајни добра, чијшто ефект е посилен во споредба со претходниот квартал. Од останатите фактори, довербата на потрошувачите и натаму има најголемо стимулативно влијание придонесувајќи за зголемување на побарувачката за потрошувачки кредити, а слични промени се забележуваат и кај останатите фактори (кредити од останатите банки и останати извори на финансирање).

Графикон 13

Фактори што предизвикуваат промена кај побарувачката на станбените кредити (нето-процент*)

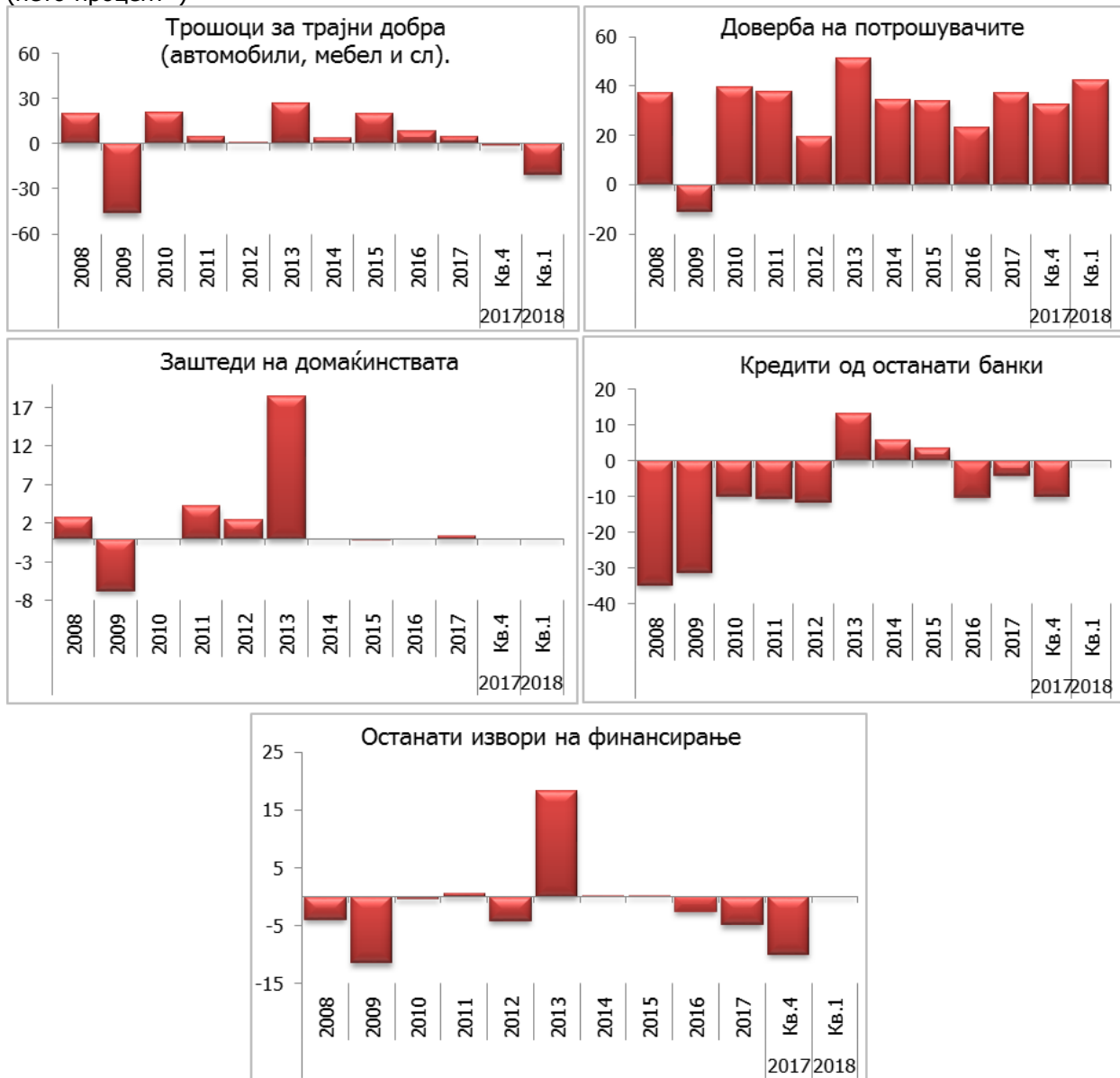

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката за станбени кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката за станбени кредити.

Графикон 14

Фактори што предизвикуваат промена кај побарувачката на потрошувачките и останатите кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката за потрошувачки и останати кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката за потрошувачки и останати кредити.

ПРИЛОГ 1³

4. Резултати од поединечните прашања

4.1 Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018
Значително се заострени					0.8					
Делумно се заострени	0.8	0.7	0.8	0.7		0.7	0.8	0.7	0.8	0.7
Во основа останаа непроменети	84.9	85.6	84.9	84.6	83.6	85.6	84.9	74.3	84.9	85.6
Делумно се олеснети	14.3	13.8	14.3	14.8	15.6	13.8	14.3	25.1	14.3	13.8
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.5	-13.1	-13.5	-14.1	-14.8	-13.1	-13.5	-24.4	-13.5	-13.1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

³ Временска серија од податоците на Анкетата за кредитната активност може да се најдат на следнава врска: [Анкета за кредитната активност - временска серија](#)

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2017	Кв.1 2018
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		0.7	69.3					
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		6.3	93.8				2.7	6.3
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			94.9	5.2			-5.2	-5.2
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			96.6	1.0	2.5		-2.5	-3.5
Б) Притисок од конкуренција		0.7	56.2	13.1				
-Конкуренција од другите банки		0.7	53.7	43.2	2.5		-64.1	-45.0
-Конкуренција од небанкарски сектор			100.1	0.0			-29.5	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			97.6	2.5			-32.0	-2.5
В) Согледување за ризикот		0.7	69.3	0.0				
-Очекувања за вкупната економска активност		4.3	93.3	2.5			3.3	1.8
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните		21.4	75.2	3.5			5.4	17.9
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	2.5	12.0	85.6	0.0			20.4	14.5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			28.5			16.4		

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2017	Кв.1 2018
Познавање на клиентот преку деловен однос		1.0		58.1	41.0		100.0	98.1
Процент бонитет на клиентот			11.2	3.6	85.3		89.7	88.9
Лојалност кон банката			40.6	43.5	16.0		61.0	59.5
Капиталната моќ на клиентот			15.5	44.6	40.0		83.8	84.6
Приходите на клиентот			4.3	29.6	66.2		99.0	95.8
Квалитетот на инвестицискиот проект			0.7	49.1	50.3		94.4	99.4
Квалитетот на управувањето во претпријатието			25.8	25.1	49.2		69.9	74.3
Вредноста на хипотеката			40.6	33.4	26.1		59.3	59.5
Приходната/капиталната моќ на гарантите		4.3	53.3	37.3	5.2		41.6	38.2
Висината на учеството во финансирањето		0.7	26.8	45.5	27.1		62.1	71.9
Останати фактори, Ве молиме наведете ги			14.1	0.0	0.0	29.8		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2017	Кв.1 2018
А) Каматна стапка на кредитите			59.4	38.2	2.5		-42.5	-40.7
Б) Останати услови и рокови			70.0					
-Некаматни приходи		0.7	81.3	18.1			-7.3	-17.4
-Големина на заемот или на кредитната линија		10.5	88.1		1.5		0.5	9.0
-Барања за обезбедување			100				0.8	0.0
-Достасување на заемите			100				0.8	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

5. Каково влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрените кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	4.3	2.5	4.3	2.5	4.3	2.5	4.3	2.5	4.3	2.5
Незначително влијаеја	82.7	70.6	82.7	70.6	82.7	70.6	82.7	70.6	82.7	70.6
Не влијаеја	13.0	27.0	13.0	27.0	13.0	27.0	13.0	27.0	13.0	27.0
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.0	-27.0	-13.0	-27.0	-13.0	-27.0	-13.0	-27.0	-13.0	-27.0
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018
Значително е намалена					0.8					
Делумно е намалена	0.8		4.1	5.8					4.1	4.3
Во основа остана непроменета	63.2	66.2	55.1	58.7	63.2	66.2	60.2	65.2	58.9	61.9
Делумно е зголемена	10.3	33.9	16.4	35.6	10.3	33.9	38.5	34.9	12.6	33.9
Значително е зголемена	25.7		24.4		25.7		1.3		24.4	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	35.2	33.9	36.7	29.8	35.2	33.9	39.8	34.9	32.9	29.6
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2017	Кв.1 2018
А) Потребности од финансирање			25.7	44.3				
- Инвестиции во основни средства		5.3	59.6	33.7	1.5		53.8	29.9
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			40.8	55.3	4.0		57.9	59.3
-Преструктурирање на долгот			38.8	47.5		13.8	49.3	47.5
Б) Употреба на алтернативно финансирање			59.6					
-Интерно финансирање		1.0	99.1				1.3	-1.0
-Заеми од останати банки		1.0	62.7	36.4			37.7	35.4
-Издавање сопствени хартии од вредност			74.9			25.2	1.3	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			28.5			15.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018
Значително ќе се заострат		0.7								
Делумно ќе се заострат	0.8				0.8			0.7	0.8	0.7
Во основа ќе останат непроменети	83.9	84.6	84.7	85.3	83.9	85.3	84.7	81.0	83.9	84.6
Делумно ќе се олеснат	15.3	14.8	15.3	14.8	15.3	14.8	15.3	18.4	15.3	14.8
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-14.5	-14.1	-15.3	-14.8	-14.5	-14.8	-15.3	-17.7	-14.5	-14.1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Кв.4 2017	Кв.1 2018
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	66.3	48.0	66.3	42.9	71.1	47.5	66.3	34.1	72.1	49
Делумно ќе се зголеми	33.7	52.1	33.7	57.2	28.9	52.6	33.7	66	27.9	51.1
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	33.7	52.1	33.7	57.2	28.9	52.6	33.7	66.0	27.9	51.1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

4.2 Кредити на домаќинствата

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018
Значително се заострени								
Делумно се заострени		0.3						1.6
Во основа останаа непроменети	86.8	93.7	91.9	99.8	78.5	92.6	100.0	88.0
Делумно се олеснети	13.2	5.5	8.1		21.5	6.8		9.8
Значително се олеснети		0.2				0.4		
Неприменливо		0.1						0.4
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.2	-5.4	-8.1	0.0	-21.5	-7.2	0.0	-8.2
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот			100				0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			66.4	2.0	3.2			
-Конкуренција од други банки			71.7	23.4	4.8		-39.3	-28.2
В) Согледувања за ризикот		14.1	45.2	3.2				
-Очекувања за вкупната економска активност		9.8	85.3	4.8			-4.8	5.0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		44.6	52.1	3.2			31.6	41.4
-Кредитна способност на потрошувачите		13.4	84.9	1.6			1.7	11.8
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на домаќинствата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
Познавање на клиентот преку деловен однос			27.4	67.2	5.2		63.7	72.4
Процент бонитет на клиентот			1.2	31.6	67.0		100	99
Лојалност кон банката		2.0	67.8	21.6	8.4		29.4	28.0
Капиталната моќ на клиентот		30.2	2.0	46.4	21.2		28.7	37.4
Приходите на клиентот				24.6	75.2		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			35.8	60.8	3.2		52.7	64.0
Вредност на хипотеката			7.9	52.9	39.0		82.3	91.9
Приходна/капитална моќ на гарантите		8.2	27.7	30.5	33.4		37.3	55.7
Висина на учеството во финансирањето			11.0	85.6	3.2		71.1	88.8
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на домаќинствата) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	12.7	3.6	12.7	3.6	12.7	3.6	12.7	3.6	12.7	13.4
Незначително влијаеја	70.4	79.2	70.4	69.4	70.4	69.4	70.4	69.4	70.4	69.4
Не влијаеја	16.9	17.0	16.9	26.8	16.9	26.8	16.9	26.8	16.9	17.0
Неприменливо										
Вкупно	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100
Нето-процент	-16.9	-17.0	-16.9	-26.8	-16.9	-26.8	-16.9	-26.8	-16.9	-17.0
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на домаќинствата, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа се непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
А) Цена			86.80	11.4	1.6		-12.6	-13.0
Б) Останати услови			57.70	1.6				
-Обврски за обезбедување			100				0.4	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			96.60	3.2			-2.9	-3.2
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
-Провизии		8.2	85.20	6.4			-22.2	1.8
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање, користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот			88.4	11.4			-3.2	-11.4
Б) Притисок од конкуренција			54.6	4.0				
-Конкуренција од другите банки		9.8	46.4	43.6			-53.5	-33.8
В) Согледувања за ризикот		23.2	35.4					
-Очекувања за вкупната економска активност		14.1	77.5	8.2			-8.1	5.9
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		34.8	63.4	1.6			33.6	33.2
- Кредитна способност на потрошувачите		13.4	84.8	1.6			2.2	11.8
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор, користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
А) Каматна стапка на кредитите			83.6	14.6	1.6		-8.5	-16.2
Б) Останати услови			38.1	11.4				
-Обврски за обезбедување			98.2	1.6			-0.1	-1.6
-Достасување на заемите			88.4	9.8	1.6		-2.0	-11.4
-Некаматни приходи		10.2	78.2	11.4			-17.3	-1.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018
Значително е намалена								
Делумно е намалена	5.1	15.5			10	30.2		
Во основа остана непроменета	81.6	72.0	86.6	66.4	72.8	64.0	96.0	100
Делумно е зголемена	12.8	11.6	11.7	31.8	17.2	5.2	3.6	
Значително е зголемена	0.6	0.7	1.7	1.6		0.4	0.4	
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	8.2	-3.2	13.4	33.4	7.2	-24.6	4.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

18. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв. 4	Кв. 1 2018
А) Потреби за финансирање			56.1	10.7				
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	1.6		61.3	35.3	1.6		45.3	35.3
-Доверба на потрошувачите			54.3	45.5			45.7	45.5
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		1.6	93.4	4.8			3.2	3.2
Б) Употреба на алтернативно финансирање			23.2	30.2				
-Заштеди на населението			43.4	56.4			35.3	56.4
-Кредити од останатите банки		23.0	70.4	6.4			-7.5	-16.6
- Останати извори на финансирање			96.6	3.2			3.2	3.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4	Кв.1 2018
А) Потребности за финансирање		30.2	25.1	11.5				
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		31.8	56.9	11.1			-1.3	-20.7
-Доверба на потрошувачите			57.1	42.7			32.9	42.7
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			57.7					
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останати банки		1.6	96.6	1.6			-10.0	0.0
-Останати извори на финансирање			99.8				-10.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	82.5	86.8	86.4	86.4	76.4	86.0	91.9	89.2
Делумно ќе се олеснат	17.5	12.9	13.6	13.4	23.6	13.8	8.1	10.2
Значително ќе се олеснат								
Неприменливо		0.1						0.4
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-17.5	-12.9	-13.6	-13.4	-23.6	-13.8	-8.1	-10.2
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018	Кв.4	Кв.1 2018
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали	0.8				1.6			
Во основа ќе остане непроменета	74.1	64.7	72.1	62.3	70.5	57.6	85.3	85.5
Делумно ќе се зголеми	24.9	35.1	27.9	37.5	27.5	42.2	14.7	14.3
Значително ќе се зголеми	0.2				0.4			
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	24.3	35.1	27.9	37.5	26.3	42.2	14.7	14.3
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		45.2	78.3	23.4			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		28.0	95.5				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	1.0	82.7	27.0	37.2			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	64.8	56.1	3.6	23.4			1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	65.5	24.2		33.8	1.0		1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	66.8	3.6			1.0	13.9	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	4.3	29.4		48.9	1.0		1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	37.2	6.1	80.2	0.0			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	3.6	47.4	24.4	47.6			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?		44.7	29.5	51.8	1.0		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	23.4	56.9	38.2	51.8	1.0		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	5.2	60.3	47.7	10.3	1.0		1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		48.8	40.8	33.9	23.4		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

Кредитирање на домаќинствата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	39.8	63.4	6.4	0.0			1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	64.8	33.8	1.2	9.8			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	87.0	12.8	0.0	0.0			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	20.0	1.2	0.0	0.0		47.2	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	15.0	53.8	40.8	0.0			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	21.6	78.2	0.0				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	9.8	77.6	22.2	0.0			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	3.2	50.8	11.0	39.4			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	19.3	65.7	34.4	9.8			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	4.3	71.1	24.4	15.0			1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.